

REFERAT 2022-25: Natur-, Klima- og Miljøudvalget d. 05-03-2025

Mødedato	Onsdag d. 05. marts 2025 kl. 14:00
Mødested	Mødelokale Gl. Rådhus - Lok 205
Mødedeltagere	Asger Romme Andersen, Daniel Staugaard, Charlotte Riis Engelbrecht, Kirsten H. Bachmann, Kristian Bonefeld

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af projektforslag for etablering af 25 MW elkedel ved Sønderborg Kraftvarmeværk....	4
Godkendelse af høring af forslag til Indsatsplan for Grundvandsbeskyttelse af Als.....	6
Godkendelse af liste over 'Prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025'	9
Orientering om økonomien i Grøn Trepert.....	12
Orientering om status på grænseoverskridende samarbejde omkring Flensborg Fjord.....	14
Orientering om etablerede El-ladestandere til elcykler.....	16
Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2024 til 2025.....	18
Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2024 til 2025.....	21
Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028.....	23
Generel orientering.....	24
Lukket: Underskriftsark.....	25

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

25/1074

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Godkendt.

Punkt 2: Godkendelse af projektforslag for etablering af 25 MW elkedel ved Sønderborg Kraftvarmeværk

24/28084

Sagsresumé

Sønderborg Varme ansøger om tilladelse til at etablere en 25 MW elkedel, der placeres i en eksisterende bygning ved Sønderborg Kraftvarmeværk.

Projektforslaget har været i høring fra den 13. januar til den 4. februar 2025 hos berørte parter. Der er ikke modtaget bemærkninger til projektforslaget.

Projektforslaget er i overensstemmelse med Varmeplanen og understøtter Byrådets Vision for 2022-2025 om grøn omstilling og jobvækst, idet projektet sikrer mere grøn fjernvarme og øger forsyningssikkerheden.

Natur-, Klima og Miljøudvalget har beslutningskompetencen til godkendelse af større projektforslag for kollektiv varmeforsyning, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- projektforslag for etablering af 25 MW elkedel.

Sagsfremstilling

Sønderborg Varme søger om godkendelse til at etablere en 25 MW elkedel, der placeres i en eksisterende bygning ved Sønderborg Kraftvarmeværk. Elkedlen vil den erstatte eksisterende nødlastkapacitet fra Nørrekobbel 10, Sønderborg, hvor anlægget er ude af drift på grund af en væltet skorsten. Desuden vil elkedlen blive brugt til at producere varme, når elprisen er lav.

Som forudsætning for kommunens godkendelse skal det foreslåede projekt være det mest samfundsøkonomisk fordelagtige projekt sammenlignet med relevante alternativer. Den samfundsøkonomiske analyse er en systematisk vurdering af projektets fordele og ulemper for samfundet opgjort i kroner. I den samfundsøkonomiske analyse indgår blandt andet omkostninger til investering, drift og vedligehold, køb af brændsel samt omkostningen ved udledning af CO2 og øvrige luftemissioner. Det valgte projekt er sammenlignet med en 25 MW fliskedel som alternativ. Som reference sammenlignes der med en reetablering af anlægget på Nørrekobbel 10, det vil sige etablering af en ny gaskedel. Nedenstående tabel viser, at det er samfundsøkonomisk billigst at etablere elkedlen. Referencen og alternativet er henholdsvis 22 og 46 mio. kr. dyrere.

	Projekt (Elkedel)	Reference (Gaskedel)	Alternativ (Fliskedel)
Beregnet samfundsøkonomi (omkostninger i mio. kr.)	3.078	3.100	3.142
Difference i forhold til projekt	-	- 22	- 46

Samfundsøkonomi set over en 20. årig periode.

Projektforslaget er beregnet til at resultere i en lavere CO2-udledning på årligt 949 ton CO2-ækvivalenter over 20 år i forhold til etablering af en ny gaskedel. Alternativet med en fliskedel vil give en lavere CO2-udledning, idet et anderledes driftsmønster vil fortrænge mere naturgas.

Projektet har en selskabsøkonomisk fordel på 27 mio. kr. overfor referencen (gaskedel) set over 20 år. Denne gevinst tilregnes forbrugerne, hvilket svarer til en årlig besparelse på 85 kr. årligt inklusive moms for en standardforbruger. De forventede investeringsomkostninger er opgjort til 13 mio. kr. for elkedlen.

Sønderborg Varme vil indsende ansøgning om kommunegaranti til projektet.

Sagen har været sendt i høring fra den 13. januar til den 4. februar 2025 hos gasselskabet Evida, el-netselskabet N1 samt fjernvarmeværker i Sønderborg Kommune. Evida har svaret, at de ikke har bemærkninger til projektforslaget. Øvrige parter har ikke afgivet høringssvar.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Godkendt.

Bilag

Projektforslag etablering af 25 MW Elkedel ved kraftvarmeværket

Punkt 3: Godkendelse af høring af forslag til Indsatsplan for Grundvandsbeskyttelse af Als

24/9766

Sagsresumé

Forvaltningen har udarbejdet en samlet indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på Als. Indsatsplanen er udarbejdet på baggrund af Miljøstyrelsens opdaterede grundvandskortlægning af Als og styrelsens udpegning af nye indsatsområder. Med indsatsplanen samles de eksisterende fire indsatsplaner og den nye indsatsplan for Sydals og Kegnæs.

En samlet plan forventes at effektivisere arbejdet med indsatsområderne og gøre det lettere for borgerne at finde den relevante indsatsplan for netop deres område.

Indsatsplanen blev tidligt i udarbejdelsen præsenteret for Natur, klima og Miljøudvalget på udvalgsmødet i maj 2024.

Der er foretaget en miljøscreening af Indsatsplanen Als. Screening fandt at Indsatsplanen for Als ikke har nogle væsentlige påvirkninger, og der kræves således ikke en miljøvurdering af Indsatsplanen.

Forudsat udvalgets godkendelse sendes forslaget i 12 ugers offentlig høring og screeningsafgørelsen i 4 ugers offentlig høring.

Sagen understøtter Byrådets vision om 'Grøn omstilling og jobvækst' og 'Et godt liv', da indsatsplanen vil bidrage til at sikre, at alle borgere i Sønderborg Kommune har drikkevand af god kvalitet på basis af fælles samarbejde om rent grundvand og en bæredygtig udnyttelse af vandressourcerne, også i fremtiden.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Hanna Spilling og Mikkel Ebjerg deltager under punktet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- at forslag til Indsatsplan for Grundvandsbeskyttelse af Als sendes i 12 ugers høring.
- Miljøscreeningsafgørelse sendes i 4 ugers høring

Sagsfremstilling

Miljøstyrelsen har foretaget en opdatering af grundvandskortlægningen af Als. På baggrund heraf har Miljøstyrelsen udpeget nye indsatsområder. Kommunen er i henhold til Bekendtgørelse nr. 912 af 27. juni 2016 om indsatsplaner forpligtet til at udarbejde indsatsplaner for alle indsatsområder udpeget indenfor Kommunen.

I forbindelse med indsatsplanlægningen for grundvandsbeskyttelse for Sønderborg Kommune har forvaltningen hidtil udarbejdet fem separate indsatsplaner, der hver dækkede en del af Als. Udarbejdelsen af indsatsplanen for Sydals og Kegnæs har afventet Miljøstyrelsens opdaterede grundvandskortlægning, som blev færdig i sommeren 2022.

Forvaltningen foreslår, at der på baggrund af de indsatsområder, Miljøstyrelsen har udpeget, udarbejdes én samlet indsatsplan for grundvandsbeskyttelse på Als. Med planen samles de eksisterende fire separate indsatsplaner og den nye indsatsplan for Sydals og Kegsnæs. Formålet med den samlede plan er at effektivisere arbejdet med indsatsområderne og gøre det lettere for borgerne at finde den relevante indsatsplan for netop deres område.

Indsatsplanen danner grundlaget for Sønderborg Kommunes indsatser som forvaltningen har vurderet nødvendige for at kunne beskytte grundvandet på Als tilstrækkeligt fremadrettet. Endelig er Indsatsplanen også med til at fastlægge rammerne for gennemførelsen af indsatsplanerne for grundvandsbeskyttelse, ved at sikre mest muligt samarbejde mellem de almene vandforsyninger omkring grundvandsbeskyttelse.

Planens indhold

Planen indeholder følgende 6 overordnede afsnit:

- Om planen: Her er rammer og lovgrundlag for indsatsplanen beskrevet, sammen med en beskrivelse af planen, udarbejdelse og miljøvurdering af planen.
- Geologien på Als: Her er beskrevet den generelle geologi på Als. Derudover beskrives Grundvandsmagasinerne, grundvandskemien og grundvandsdannelsen på Als.
- Nord, Midt, Vest og Syd Als: I disse afsnit findes oplysninger om de enkelte almene vandværker i Sønderborg Kommune. Her beskrives den nuværende grundvandstilstand, indvindingsoplandet, det grundvandsdannende opland og de forureningskilder, der er til vandværket. Vandværkernes ressourceudnyttelse af grundvandsmagasinerne beskrives også her.
- Indsatser: Beskriver de indsatser, der er vurderet nødvendige for hvert enkelt vandværk, hvem der skal løse indsatsen og tidshorisonten for indsatsen.
- Ordliste: Forklaring af fagbegreberne benyttet i indsatsplanen.
- Kort: Kort over området omfattet af Indsatsplanen.

Af væsentlige indsatser i planen kan nævnes:

- Krav om gødningsreduceret landbrugsdrift på kommunalt forpagtet jord.
- Kommunal påbudsvillighed efter ekspropriationslignende forhold til lodsejere indenfor indvindingsoplande til almene vandværker på Als, om reduceret nitratudvaskning, såfremt nitratinholdet i drikkevandet overstiger den gældende grænseværdi for nitrat i drikkevand.
- Grundvandsbeskyttelse skal indtænkes som kriterium i forbindelse med udpegning af skovrejsning, som del af Grøn Treparsaftale og ved ny kommuneplan eller revision af eksisterende kommuneplan.
- Forbud mod nye jordrensningsanlæg, samt anlæg til håndtering af forurenede jord, indenfor indvindingsoplande til almene vandværker.

Interessentinddragelse og høring

Indsatsplanen skal i henhold til Bekendtgørelse om indsatsplaner sendes i 12 ugers offentlig høring fra den 1. april 2025 til den 24. juni 2025. Natur-, Klima- og Miljøudvalget skal i den forbindelse godkende, at vedlagte udkast til indsatsplanen sendes i offentlig høring. Relevante indkomne høringssvar vil efter høringsperioden blive indarbejdet, og indsatsplanen vil blive sendt til endelig godkendelse i Byrådet.

Udkast til planen har været i høring hos kommunens vandværker og Koordinationsforum for indsatsplanen. Vandværkerne blev i perioden præsenteret for udkast til indsatsplanen ved 2 informationsmøder. Indsatsplanen er blevet tilpasset efter forhøringen.

Forvaltningen vurderer, at der ikke er behov for at afholde borgermøder, da indsatserne i indsatsplanen primært påvirker de interessenter, der allerede er repræsenteret i et koordinationsforum. Forummet forelægges planen inden den offentlige høring, ligesom interessenterne har mulighed for at afgive høringssvar i høringsperioden.

Miljøvurdering

Der er foretaget en miljøscreening, som viser, at forslag til Indsatsplanen ikke medfører væsentlige miljøpåvirkninger. Der har derfor ikke været behov for at foretage en miljøvurdering. Miljøscreeningen sendes i 4 ugers høring

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Godkendt, idet de vilkår, der gælder for villaer, også gælder for andre boligtyper.

Bilag

Miljøscreening indsatsplan skema

Afgørelse om ikke miljøvurderingspligt indsatsplan for als

Udkast til Indsatsplan for Als

Punkt 4: Godkendelse af liste over 'Prioriterede opgaver i Teknik, Miljø & Bæredygtighed i 2025'

25/2335

Sagsresumé

Forvaltningen fik med budgetaftalen for 2025-2028 tilført yderligere ressourcer til dens opgavevaretagelse. En stadigt stigende mængde af henholdsvis drifts- og anlægsopgaver og politisk prioriterede opgaver betyder imidlertid, at der også i 2025 er behov for at prioritere i forvaltningens opgavevaretagelse. Forvaltningen har til formålet udarbejdet vedlagte 'Liste over prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed'.

I relevant omfang er bemærkningerne fra udvalgsformændenes- og næstformændenes drøftelser af listen den 18. februar 2025 indarbejdet. Der redegøres nærmere herfor i Sagsfremstillingen. Forvaltningen vil på udvalgsmøderne i december 2025 give en status på de enkelte opgaver, herunder eventuelle opfølgende handlinger i 2026. Status på de enkelte opgaver kan løbende ses i udmøntningsplanen.

Sagen understøtter forvaltningens samlede arbejde for at indfri Byrådets Vision 2022 – 2025, idet prioriteringen af opgaverne vil bidrage til forventningsafstemningen med borgerne om forvaltningens arbejde og et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen.

Sagen forelægges til Natur-, Klima- og Miljøudvalgets beslutning. Parallelt hermed forelægges listen til beslutning i hhv. Teknik-, By- og Boligudvalget og Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at godkende

- Liste over prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed.

Sagsfremstilling

Forvaltningen i Teknik-, Miljø- og Bæredygtighed er i 2025 optaget af en række opgaver. Disse opgaver har dels karakter af drifts- og anlægsopgaver, dvs. "skal"-opgaver. Dels af politisk prioriterede opgaver. Opgaverne stammer fortrinsvis fra henholdsvis budgetforlig og politisk prioriterede enkeltstager.

På trods af, at der med budgetaftalen for 2025-2028 er tilført yderligere ressourcer til forvaltningens opgavevaretagelse, er det forvaltningens vurdering, at det ligesom i foregående år er nødvendigt at prioritere i opgavevaretagelsen. Dette skyldes, at forvaltningen ikke har de nødvendige ressourcer til at kunne prioritere gennemførelsen af alle de ønskede opgaver for 2025 lige højt.

Til dette formål har forvaltningen udarbejdet vedlagte 'Liste over prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed'. Listen er et udtryk for, hvilke opgaver forvaltningen mener, at det er realistisk at løfte i 2025. I den forbindelse bemærkes, at opgaverne – hvor muligt –, er nedbrudt i konkrete handlinger for 2025. For så vidt angår større opgaver/projekter der strækker sig over flere år, er disse – om muligt – nedbrudt i konkrete delprojekter for 2025. Et eksempel herpå er Hertugernes Augustenborg. Fra år til år vil forvaltningen identificere de handlinger, der skal til for at sikre fremskridt i disse større og længerevarende projekter under samtidig hensyntagen til ressourcetrækket og den øvrige opgavevaretagelse i forvaltningen. Ligeledes bemærkes, at der kan opstå et behov for at tilpasse listen i løbet af året. Fx hvis forvaltningen skulle blive pålagt større og ressourcekrævende hasteopgaver.

Det er forvaltningens vurdering, at prioriteringen i opgavevaretagelsen vil bidrage til et øget tværgående fokus på de højest prioriterede og finansierede indsatser i forvaltningen. Dette vil komme borgerne til gavn, som forventeligt vil opleve, en bedre og mere sammenhængende opgavevaretagelse. Samtidig understøttes forventningsafstemningen med borgerne og kommunalbestyrelsen om forvaltningens arbejde.

Forudgående drøftelser og tilpasninger

Formænd- og næstformænd for Teknik-, By- og Boligudvalgets, Natur-, Klima- og Miljøudvalget og Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter drøftede den 18. februar 2025 forvaltningens udkast til liste over prioriterede opgaver. På baggrund af drøftelserne er der foretaget følgende tilpasninger af listen:

- Kolonneoverskriften "Forventes afsluttet" er ændret til "Handlinger forventes afsluttet".
- Opgave/projekt vedr. hhv. 'Salg af kommunalt areal mhp. udvikling af Augustenborg Havn', 'Implementering af Handleplan for fødevarer 2022-2025' og 'Etablering af solcelleanlæg ved Vester Sottrup' er tilføjet.

Derudover blev der udtrykt ønske om, at projektet 'Etablering af cykelsti Adsbøl-Avnbøl' fremgår af listen. Forvaltningen bemærker i den forbindelse, at etableringen af cykelstien endnu ikke er finansieret. På den baggrund, og af hensyn til det generelle ressourcetræk i forvaltningen, anbefaler forvaltningen at dette projekt indarbejdes på en kommende liste over prioriterede opgaver i 2026 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed. Dette såfremt, at der opnås en politisk afklaring på finansieringsgrundlaget i forbindelse med kommende budgetforhandlinger.

Ligeledes af hensyn til det generelle ressourcetræk i forvaltningen, har forvaltningen besluttet ikke at søge puljemidler til etableringen af cykelstien Lysabild-Asserballevej. Som følge heraf er denne opgave udgået af Listen over prioriterede opgaver for 2025. Som det er tilfældet med cykelstien Adsbøl-Avnbøl, anbefaler forvaltningen at projektet indarbejdes på en kommende liste over prioriterede opgaver i 2026 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed. Dette såfremt, at der opnås en politisk afklaring på finansieringsgrundlaget i forbindelse med kommende budgetforhandlinger.

Der blev derudover udtrykt ønske om, at opgaven 'Udarbejdelse af Naturkvalitetsplan' fremgår af listen. Formålet med planen bl.a. er at hjælpe med at registrere beskyttede naturområder, styrke administrationsgrundlaget for sagsbehandlingen og integrere naturpleje med andre kommunale planer. Planen skal sætte mål og retningslinjer for beskyttelse af naturområder, skove, strengt beskyttede arter, bekæmpelse af invasive arter osv. Idet Grøn Trepark indeholder en selvstændig indsats for fremme af biodiversitet, foreslår forvaltningen, at udarbejdelsen af naturkvalitetsplanen samtkøbes med udarbejdelsen af omlægningsplaner og projekter i regi af det prioriterede arbejde med lokal udmøntning af Grøn Trepark. Opgaven fremgår på den baggrund ikke som en selvstændig opgave på listen over prioriterede opgaver.

Under drøftelserne blev der slutteligt udtrykt ønske om, at hhv. 'Afløste effekter' og 'Næste skridt' blev afspejlet på listen, fx i særskilte kolonner. Med 'Næste skridt' mentes, en beskrivelse af, hvilke handlinger der påtænkes igangsat, efter handlingerne for 2025 var gennemført. Forvaltningen har overvejet, om og hvordan disse to ønsker bedst kan imødekommes.

Fsva. 'Afløste effekter' medfører forvaltningen, at alle opgaver/projekter på listen vil have både direkte og afløste effekter, og at det er relevant at være opmærksomme på disse i arbejdet med opgaverne. Forvaltningen vurderer dog ikke, at det er muligt sagligt at beskrive de afløste effekter af de enkelte projekter/opgaver nærmere. Derudover er det forvaltningens vurdering, at en sådan beskrivelse ikke bidrager til prioriteringen af en given opgave. Som eksempel kan nævnes, at den primære effekt ved etableringen af cykelstien Skovby-Trænge, som beskrevet, vil være at øge trafiksikkerheden for borgere og turister, der benytter strækningen. Som afløst effekt vil cykelstien givetvis bidrage til at styrke den grønne mobilitet i kommunen og gøre det mere attraktivt at bosætte sig i områderne langs cykelstien. Yderligere beskrivelse heraf ændrer ikke på, at det er politisk prioriteret, at cykelstien skal etableres.

Fsva. 'Næste skridt' er forvaltningen enig i, at en sådan beskrivelse kan være brugbar – også af hensyn til at sikre den kontinuerlige fremdrift af længerevarende opgaver/projekter. Forvaltningen vil derfor give en status på de enkelte opgaver, herunder eventuelle opfølgende handlinger i 2026 på udvalgmøderne i december 2025. Til dette formål opdateres Listen over prioriterede opgaver ultimo 2025 med den foreslåede kolonne.

Det bemærkes, at der på marts-møderne i henholdsvis Teknik-, By- og Boligudvalget og Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter forelægges en tilsvarende beslutningssag.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Godkendt, idet Naturpark Nordals rykkes op til en prioritet 1.

Bilag

Liste - februar 2025 - Prioriterede opgaver i 2025 i Teknik, Miljø og Bæredygtighed

Punkt 5: Orientering om økonomien i Grøn Trepert

25/1539

Sagsresumé

Ministeriet for Grøn Trepert og KL indgik den 13. december 2024 en rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark.

Formålet med Grøn Trepert er at skabe en bæredygtig fremtid for Danmark ved at reducere udledningen af drivhusgasser, forbedre naturen og biodiversiteten samt sikre bedre vandmiljø og drikkevand. Aftalen indebærer en omfattende omlægning af landbrugsarealer, indførelse af en CO₂-afgift på udledninger fra husdyr og fremme af nye klimateknologier.

Grøn Trepert er i tråd med Byrådets Vision 2022-2025 om grøn omstilling og fokus på at blive CO₂-neutral, da Sønderborg Kommune arbejder målrettet mod at blive CO₂-neutral i 2029. Det er blandt andet gennem initiativer som ProjectZero, der fremmer grøn fjernvarme, varmepumper, biogasanlæg, vindmøller og energirigtig renovering.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 13. december 2024 indgik KL og Ministeriet for Grøn Trepert en rammeaftale om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen. Nogle af de centrale elementer i aftalen inkluderer:

- Økonomisk ramme

Den samlede økonomiske ramme for perioden 2025-2032 er fastlagt, og midlerne fordeles til kommunerne baseret på specifikke fordelingsnøgler.

- Lokale treparter

Kommunerne får ansvaret for den lokale organisering gennem lokale treparter, som skal stå for planlægning og implementering af omlægningsindsatsen.

- Reduktion af kvælstofudledning.

Aftalen sigter mod at reducere kvælstofudledningen med 13.780 ton og udtage 140.000 hektar kulstofrige lavbundsgrunde.

- Skovrejsning og natur

Der skal plantes 250.000 hektar ny skov og skabes mere sammenhængende natur.

Rammeaftalen indeholder et afsnit om økonomi og principper for fordeling af midler. Den samlede økonomiske ramme på 461,8 mio. kr. for perioden 2025-2032 fordeles i fire puljer. Heraf fordeles den største pulje på i alt 314,8 mio. kr. via bloktilskuddet efter en særskilt fastlagt fordelingsnøgle baseret på kommunernes kvælstofindsatsbehov og potentialet for udtagning af lavbundsgrunde i en 60/40 pct. fordeling.

Da økonomien blandt andet er baseret på kvælstofindsatsbehov, har fordelingsnøglen afventet høringen af vandområdeplanerne, som blev udsendt den 20. december 2024. KL har nu modtaget økonomiberegningen baseret på

fordelingsnøglen fra Ministeriet for Grøn Trepert. En oversigt over fordelingen af midler pr. kommune med afsæt i fordelingsnøglen fremgår af vedlagte bilag.

Midlerne forventes afsat til kommunerne med bloktilskudsaktstykket for 2026 inklusive midtvejsregulering af bloktilskuddet for 2025. Fordelingsnøglen tager udgangspunkt i kvælstofindsatsbehovet, jf. “Forslag til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027”, som er i høring frem til 22. juni 2025, samt i potentialet for udtagning af lavbundsjorder, jf. “Tørvekortet” (Kulstof 2022-kortet), der blev offentliggjort den 8. maj 2024.

Fordelingsnøglen for kvælstofindsatsbehovet er ikke en faktisk opgørelse af kvælstofindsatsbehovet på kommuneniveau, men udelukkende en regneteknisk nøgle. Den enkelte kommune har fået tilskrevet en procentandel af kvælstofindsatsbehovet fra alle geografisk overlappende kystvandoplande, svarende til kommunens procentandel af det enkelte kystvandoplands areal. Kvælstofindsatsbehovet i fordelingsnøglen for den enkelte kommune udgøres dermed af summen af disse overlap.

Sønderborg Kommune får samlet tilført 1,980 mio. kr. fordelt på årene 2025-2032, som skal være med til at understøtte kommunens implementering af grøn trepart og de ekstra opgaver, der er forbundet hermed.

År	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Beløb	0,5	0,45	0,28	0,28	0,21	0,21	0,04	0,01

Beløb i mio. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Rammeaftale-mellem-ministeriet-for-groen-trepart-og-kl-om-kommunernes-opgaver-i-omlaegningsindsatsen-i-medfoer-af-aftale-om-et-groent-danmark-og-aftale-om-i (1).pdf

Oversigt over fordeling

Punkt 6: Orientering om status på grænseoverskridende samarbejde omkring Flensborg Fjord

23/61408

Sagsresumé

Det grænseoverskridende samarbejde omkring Interreg-projektet ”Flensburger Förde” blev igangsat i september 2023. Formålet var at koordinere en fælles dansk-tysk indsats for forbedring af miljøtilstanden i Flensborg Fjord.

På baggrund af drøftelser mellem parterne er der ikke søgt om et Interreg-projekt, men samarbejdet har fundet en anden form. Næste skridt er et fælles møde, hvor de statslige enheder fra begge side af grænsen deltager.

Sagen understøtter Byrådets Vision om ’Grøn omstilling’, idet det grænseoverskridende samarbejdet bidrager til dialog og en fælles indsats for at forbedre forholdene i Flensborg Fjord.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima-, og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Den nyeste vurdering af den økologiske tilstand i Flensborg Fjord, som er lavet i forbindelse med udarbejdelsen af Vandområdeplan 2021-2027 viser, at der er dårlig økologisk tilstand i inderfjorden, mens der er ringe økologisk tilstand i yderfjorden. Der ses ofte iltsvind i fjorden.

Fjordens miljøtilstand og mulighederne for at forbedre den har været diskuteret i flere år – både nord og syd for den dansk-tyske grænse. I et forsøg på at samle indsatserne og styrke relevante administrative og institutionelle strukturer, foreslog Flensborg Stadt og Kreis Schleswig-Flensburg i 2023 at igangsætte et kort Interreg-projektet ”Flensburger Förde” sammen med Aabenraa og Sønderborg Kommune.

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget godkendte den 6. september 2023, at Sønderborg Kommune deltager i Interreg-projektet på lige vilkår med Aabenraa Kommune. Deltagerbidraget på 100.000 kr. blev bevilget ved 3. bevillingsrevision 2023.

I slutningen af 2023 og i 2024 har der løbende været dialog imellem parterne i projektets samarbejdsforum. Blandt andet med henblik på at afklare projektafgrænsning, budget og personalemæssige ressourcer. På baggrund af dette er der ikke søgt om et egentligt Interreg-projekt, men samarbejdet har fundet en anden form.

Med afsæt i et dialogmøde i Sønderborg den 14. marts 2024 besluttede samarbejdspartnerne at indlede dialog med Miljø- og Landbrugsministeriet i Kiel og Miljøstyrelsen. Formålet med dette var at sikre inddragelse af de myndigheder, der dels har beslutningskompetencen i forhold til de virkemidler, der kan gøre en forskel for Flensborg Fjord. Dels at medvirke til, at de tiltag, der arbejdes med på statsligt niveau i begge lande, understøtter hinanden.

Grundet interne forhold hos de tyske samarbejdspartnere blev et fælles møde den 15. november 2024 i Kiel aflyst. De tyske samarbejdspartnere har i december 2024 meddelt, at Miljø- og Landbrugsministeriet i Kiel er interesserede i at

invitere de danske og tyske partnere til et fælles møde i begyndelsen af 2025. Kreis Schlewsig-Flensburg har i den forbindelse udtrykt, at de gerne er behjælpelige med at koordinere den grænseoverskridende planlægning.

Forvaltningen afventer en officiel invitation fra Miljø- og Landbrugsministeriet i Kiel til det fælles møde. På baggrund af mødet skal der lægges en fælles plan for det videre samarbejde.

Kreis Schlewsig-Flensburg har desuden oplyst forvaltningen, at det Slesvig-Holstenske landbrugsministerium den 16. december 2024 meddelte, at det var nået til enighed med repræsentanter for den Slesvig-Holstenske landbrugssektor om en målaftale for landbruget til fordel for Østersøens vandkvalitet.

Det kan således konkluderes, at samarbejdet omkring forbedringen af miljøtilstanden i Flensborg Fjord er i proces. Der er skabt gode kontakter på begge sider af grænsen, og forvaltningerne indgår aktivt i indsatsen for et samarbejde og koordinering mellem de relevante statslige myndigheder i Danmark og Tyskland.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Taget til efterretning.

Punkt 7: Orientering om etablerede El-ladestandere til elcykler

24/9632

Sagsresumé

Sønderborg Kommune fik i maj 2024 tilsagn om midler til etablering af El-cykelladestandere syv forskellige steder i kommunen fra Vejdirektoratet. I alt blev der givet tilsagn på 637.140 kr. fordelt ud på de syv individuelle projekter. Følgende placeringer blev prioriteret:

- Augustenborg ved biblioteket
- Broager ved biblioteket
- Gråsten på parkeringsplads overfor slottet
- Høruphav ved havnen
- Nordborg bag hallen ved Luffes Plads
- Sønderborg ved Multikulturhuset
- Sønderborg ved Vothmanns plads

Potentialet i brug af ladestanderne findes især blandt cykelturister, hvorfor placeringerne er valgt strategisk efter dette.

Cykel-ladestanderne er nu etableret. Der var udfordringer med placeringen på Høruphav Havn, hvorfor der blev valgt en alternativ placering ved busstoppestedet på modsatte side af Præsteskovene i Høruphav.

Sagen understøtter Byrådets Vision om turisme samt om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber, idet den bidrager til, at cykelturister har mulighed for at få ladet deres el-cykler op.

Natur-, Klima- og Miljøudvalget orienteres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

I maj 2024 fik kommunen tilsagn fra Vejdirektoratet om midler til etablering af cykelladeinfrastruktur. Kommunen fik tilsagn i alle ansøgte placeringer. Undersøgelser har vist, at det især er cykelturister, der kan have gavn af ladestationer til el-cykler. Det skyldes, at pendlere typisk vil lade hjemmefra og kan komme frem og tilbage på samme opladning.

Da en opladning af et cykelbatteri tager tid, skal der vælges placeringer, hvor det kunne tænkes eller ønskes, at cykelturister opholdt sig over en rum tid. Det er blandt andet ud fra disse præmisser, at placeringerne er valgt.

Følgende placeringer blev valgt:

- Augustenborg ved biblioteket

- Broager ved Biblioteket
- Gråsten på parkeringsplads overfor slottet
- Høruphav ved havnen
- Nordborg bag hallen ved Luffes Plads
- Sønderborg ved Multikulturhuset
- Sønderborg ved Vothmanns plads

Det var dog vanskeligt at etablere placeringen ved Høruphav havn. Blandt andet på grund af en fortidsmindebeskyttelseslinje, havnen er forpagtet ud, og et tilslutningssted var langt væk fra den ønskede placering. Derfor blev der fundet en alternativ placering ved busstoppestedet på modsatte side af Præsteskovene i Høruphav.

Alle steder er nu etableret, og der kan ses billeder af placeringerne i bilag 1. Projekterne er godkendt af Vejdirektoratet, og der er godkendt regnskaber for 549.513 kr.

Årsagen til, at det godkendte regnskab er mindre end det ansøgte beløb er, at to af placeringerne blev billigere end forventet. De fem øvrige placeringer blev dog dyrere, men da Vejdirektoratet ser projekterne som enkeltprojekter, er det ikke muligt at rykke midler imellem projekterne. Merudgiften til de fem projekter er tilvejebragt fra økonomien til grøn infrastruktur.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Bilag 1 El-ladestandere - Sønderborg Kommune

Punkt 8: Godkendelse af driftsoverførsler fra regnskab 2024 til 2025

22/77232

Sagsresumé

Af Sønderborg kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Regnskabet på udvalgets område viser, at der samlet er et mindreforbrug på 4,325 mio. kr., hvormed kommunens kassebeholdning ultimo 2024 er blevet reguleret.

Forvaltningen foreslår at overføre -0,588 mio. kr. fra 2024 til 2025, via en tillægsbevilling finansieret af kassebeholdningen i 2025.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender,

- at overførslerne på -0,588 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2025, til de enkelte politikområder under fagudvalget, som finansieres af kassebeholdningen i 2025.

Sagsfremstilling

I henhold til principper og retningslinjer for økonomistyring, kan der i et vist omfang søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, såfremt efterfølgende bevillinger, via en negativ tillægsbevilling, reduceres tilsvarende.

Regnskabsresultatet 2024 er tilført kassebeholdningen og eventuelle mer-/mindrebevilling søges som tillægsbevillinger i 2025.

I de tilfælde hvor der kan konstateres mer- eller mindreforbrug, gælder følgende for adgang til overførsel mellem budgetårene.

- Der kan som udgangspunkt ske overførsel, hvis det manglende forbrug skyldes periodeforskydning af udgiften (bindende aftaler) og decentrale enheder.
- Et merforbrug overføres til afvikling i efterfølgende år, såfremt der ikke ligger særlige forhold til grund for ikke at overføre merforbruget.

Direktionen indstiller herudover, efter vanlig praksis, at Byrådet godkender overførsel af op til 50% af ikke forbrugte midler til initiativer/opgaver, der er planlagt i 2025. I 2025 særligt prioritering af midler til implementering af reformer.

Driftsresultatet udviser et samlet mindre forbrug på 119 mio. kr., fordelt med 60,6 mio. kr. på service og 58,4 mio. kr. på overførselsområdet (ikke service).

Med dette udgangspunkt foreslår Direktionen en samlet driftsoverførsel til 2025 på 97,5 mio. kr.

Heraf overføres

- indenfor driftsområderne søges 49,2 mio. kr. overført
 - Bindende aftaler (puljemidler m.v.) og de decentrale enheder på 31 mio. kr.
 - Finansiering af diverse aktiviteter/udfordringer i 2025 på 18,2 mio. kr.
- indenfor ikke serviceområde (Arbejdsmarkedsområdet) overføres 48,3 mio. kr. til kommende midtvejs-/efterregulering i august 2025

Regnskabsresultatet for 2024 udviser et samlet mindre forbrug på 4,325 mio. kr. inden for udvalgets politikområder.

Forvaltningen foreslår at overføre -0,588 mio. kr. til 2025.

Baggrund og begrundelsen for overførslerne er følgende:

På politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning anmodes der om overførsel på -0,588 mio. kr. vedrørende skadedyrsbekæmpelse, som er takstfinansieret.

Det bemærkes, at der på Natur-, Klima- og Miljøudvalgets områder under Økonomiudvalget er et mindreforbrug på 1,439 mio. kr. Forvaltningen foreslår at overføre i alt 0,035 mio. kr. til 2025.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives en tillægsbevilling i 2025 på samlet -0,588 mio. kr., som finansieres af kassebeholdningen 2025.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	07	-588			
Anlæg/ Rådighedsbeløb					
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					

Afdrag og renter af
nye lån

Kassebeholdning	01	588
-----------------	----	-----

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Driftsoverførsler fra 2024 til 2025 NKM

Punkt 9: Godkendelse af anlægsoverførsler fra regnskabsåret 2024 til 2025

22/77232

Sagsresumé

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, hvis efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

På Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område er der et samlet mindre forbrug på 3,147 mio. kr.

Forvaltningen foreslår at der overføres 3,147 mio. kr. til 2025 til færdiggørelse af anlægsprojekterne.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur, Klima- og Miljøudvalget, at Byrådet godkender

- at overførslerne på 3,147 mio. kr. gives som tillægsbevilling i 2025 til de enkelte politikområder under fagudvalget, og finansieres af kassebeholdningen i 2025.

Sagsfremstilling

Af Sønderborg Kommunes principper og retningslinjer for økonomistyring fremgår, at der i et vist omfang kan søges om overførsel af uforbrugte driftsbevillinger og rådighedsbeløb (anlæg) til næste år. Tilsvarende kan et merforbrug accepteres, hvis efterfølgende bevillinger reduceres tilsvarende.

Uforbrugte rådighedsbeløb til meddelte anlægsbevillinger i regnskabsåret 2024 er opgjort.

Forvaltningen har fremsendt deres begrundelser for ansøgning om overførsel af uforbrugte beløb pr. anlægsprojekt og har oplyst

- at projektet fortsætter i 2025, og med hvilket beløb
- angivet en kort status pr. projekt, herunder om det forventes at projektet strækker sig ind i 2025 eller senere

Opgørelsen af anlægsoverførsler viser nedenstående beløb pr. politikområde.

I 1.000 kr.

Politikområde	Restbudget 2024	Overførsel til 2025
Politikområde 07 Natur, Klima og Forsyning	2.716	2.716
Politikområde 08 Veje og Trafik	431	431
I alt	3.147	3.147

Se bilag for anlægsoverførsler pr. projekt.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der meddeles en tillægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 finansieret af kassen.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
Anlæg/ Rådighedsbeløb	07	2.716			
	08	431			
Finansiering via:					
Drift andetsteds					
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse					
Afdrag og renter af nye lån					
Kassebeholdning	01	-3.147			

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Natur-, Klima- og Miljøudvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

AnlægsLIS NKM ultimo 2024 pr. 6. feb. 2025

Punkt 10: Orientering om status på udmøntningsplan 2025-2028

24/3426

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Forvaltningen har efterfølgende udarbejdet en udmøntningsplan for budgettet, som dels definerer den udvalgmæssige og administrative forankring og dels danner grundlag for opfølgning i løbet af året.

Vedlagt er forvaltningens status på udmøntningsplanens elementer pr. februar.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgettet for 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Med henblik på den fremadrettede udmøntning af budgettets elementer godkendte Økonomiudvalget den 20. november 2024 udmøntningsplanen. Status på udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang den 19. februar 2025 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2025 og herefter i maj, september og november.

Status på udmøntningsplanens enkelte elementer pr. februar 2025 fremgår af bilag

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Udmøntningsplan B2025-2028 - februar NKM

Punkt 11: Generel orientering

25/1076

Sagsresumé

Orientering fra formanden

Orientering fra medlemmer

Orientering fra forvaltningen

1. Orientering om status på Grøn Trepert
2. Orientering vedrørende status på oprensning Himmark
3. Årshjul 2025.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Natur-, Klima- og Miljøudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Natur-, Klima- og Miljøudvalget den 05-03-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Ad.2. Orientering om status på oprensning Himmark

Ad. 3 - Årshjul 2025 - NKM

Punkt 12: Lukket: Underskriftsark

25/1078